

COMMISSIE ZORGVULDIG BESTUUR

CZB/V/KSO/2005/95

BETREFT: Secundair onderwijs: Bijdrage voor schooluitstap met afwezigheid en diefstal.

1. PROCEDURE

1.1 Ontvangst: 16.03.2005

1.2 Verzoeker

ouder van een leerling.

1.3 Antwoordende partij

directeur en schoolbestuur.

1.4 CZB

Een mail werd ontvangen op het secretariaat van de Commissie zorgvuldig bestuur op 16/03/2005.

Bij mail en brief van 18/03/2005 is de verzoeker en de antwoordende partij geïnformeerd over de zittingsdag.

De school stuurt een nota d.d. 23 maart 2005 door.

2. STANDPUNTEN VRAGENDE PARTIJ

- Een leerling kon niet deelnemen aan een uitstap (tentoonstelling over eindejaarskapsels) door ziekte. De school vraagt toch om de 23 euro van die uitstap te betalen.

De leerling heeft sinds jaren een chronische ziekte waardoor ze meerdere keren per maand een aanval krijgt. De school is hiervan op de hoogte door o.a. een bewijs van de behandelende specialist. Voor die bewuste dag meent de ouder ook een bewijs van de huisarts binnengebracht te hebben daar de leerling voor meerdere dagen afwezig was.

De school organiseert verschillende uitstappen per jaar en of een leerling nu meegaat of niet, de ouders moeten steevast betalen.

Moet bewuste uitstap waar de leerling niet aan deelnam, betaald worden?

- In de groep waar beide dochters les volgen werden haartangen gestolen. Hoewel de dader bekend is maar niet op heterdaad betrapt kon worden, moeten alle ouders van de leerlingen van die groep de kosten vergoeden. Waarom moet er meebetaald worden voor een diefstal waar beide dochters niets mee te maken hebben?

3. STANDPUNTEN ANTWOORDENDE PARTIJ

Wat betreft de eerste vraag: aangerekende kosten voor schooluitstap op 29 november 2004:

In het schoolreglement (hoofdstuk 2, 2.7) staat zeer duidelijk dat studie-uitstappen verplicht zijn tijdens normale schooldagen en dat je een ernstige reden moet hebben om afwezig te zijn.

Als er bij een leerling een bepaald chronisch ziektebeeld wordt vastgesteld is het noodzakelijk dat de school in het bezit is van één doktersbewijs die de verschillende rechtvaardigheden rechtvaardigt (schoolreglement, hoofdstuk 2, 2.8.1).

De organisatiekosten van het huidig TSO-BSO onderwijs in verhouding tot de werkmiddelen noodzaakt ons echter bepaalde vaste, vooraf gemaakte kosten door te rekenen naar ouders. Is de leerling afwezig met een geldige reden en is deze gestaafd met de nodige documenten dan draagt de school deze gemaakte kosten.

Deze materie werd uitvoerig vooraf besproken met het oudercomité en met de participatieraad.

De betwiste kost stond trouwens op de lijsten van de vermoedelijke kosten voor 2004-2005 die ter beschikking gesteld worden van alle leerlingen en hun ouders. Het gaat trouwens om een jaarlijks weerkomende activiteit in het kader van hun beroepsopleiding.

Voor deze activiteit waren alle kosten vooraf door de school te betalen (treinreservaties en inkomkaarten die enkel in voorverkoop verkrijgbaar waren). De leerling was op de bewuste dag 's morgens in de school en is op de middag vlak voor de uitstap naar huis gegaan. De reden van afwezigheid was "hevige hoofdpijn" en werd achteraf gestaafd met een briefje die de moeder zelf schreef.

Het wettelijk afwezigheidsbewijsje, dat verwijst naar de chronische ziekte van de dochter, werd pas veel later op school afgegeven en is gehandtekend door de dokter op 16 december 2004. Op datum van 29 november 2004 was de afwezigheid niet gestaafd en werden de vooraf door de school gemaakte onkosten doorgerekend. Leerlingen die zich engageren om een activiteit mee te maken in het kader van hun opleiding, zijn ook verantwoordelijk voor de gemaakte kosten.

Wat betreft de tweede vraag: bij geen enkele rekening werd het verdwenen lesmateriaal doorgerekend aan de leerlingen. Er werd wel mee gedreigd in de klas omdat in het schoolreglement (hoofdstuk 3, 3.2.6) staat dat de diefstal onmiddellijk moet worden gemeld door elke leerling die dit vaststelt wat de leerlingen van deze klas tot nog toe niet deden.

4. ZITTING COMMISSIE

4.1 Datum en uur

11 april 2005, 14u.

4.2 Kamer

Kamer bevoegd voor secundair onderwijs, deeltijds kunstonderwijs, volwassenenonderwijs, centra voor leerlingenbegeleiding

4.3 Commissieleden

De Commissie is overeenkomstig artikel V. 22 van het Onderwijsdecreet XIII en artikel 1 tot en met en artikel 3 van het ministerieel besluit van 27/09/2002 betreffende de Commissie zorgvuldig bestuur als volgt geldig samengesteld:

De heer Ernest Duys, voorzitter.

Walter Cools, Nele Willems, Raf Verstegen, Ann Beckers.

4.4 Aanwezige betrokkenen, getuigen, deskundigen, raadslieden

Geen.

5. ADVIES VAN DE COMMISSIE

5.1 Regelgeving

* Internationaal Verdrag inzake Economische, Sociale en Culturele rechten van 19 december 1966. Artikel 13. De Lid-Statens maken het middelbaar onderwijs door middel van alle passende maatregelen en in het bijzonder door de geleidelijke invoering van kosteloos onderwijs, voor ieder beschikbaar en algemeen toegankelijk.

* Het Verdrag inzake de Rechten van het Kind van 20 november 1989. Artikel 28 bepaalt dat de Lid-Statens het recht erkennen van het kind op onderwijs en teneinde dit recht geleidelijk en op basis van gelijke kansen te verwezenlijken, ervoor zorgen de ontwikkeling van het secundair onderwijs aan te moedigen voor ieder kind, beschikbaar te stellen en toegankelijk te maken en passende maatregelen te nemen zoals de invoering van gratis onderwijs en het bieden van financiële bijstand indien noodzakelijk.

* Grondwet. Artikel 24 bepaalt dat de toegang tot het onderwijs kosteloos is tot het einde van de leerplicht (basis- en secundair onderwijs).

* 13 juli 2001 - Decreet betreffende het onderwijs-XIII-Mozaïek

Art.V.13 In het door de Gemeenschap gefinancierd of gesubsidieerd voltijds secundair onderwijs en deeltijds beroepssecundair onderwijs kan geen direct of indirect inschrijvingsgeld worden gevraagd.

Na overleg binnen de participatieraad of de schoolraad bepalen schoolbesturen de lijst van bijdragen die aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen kunnen worden gevraagd, evenals de afwijkingen die op deze bijdrageregeling worden toegekend. Deze regeling wordt schriftelijk aan de ouders of aan de meerderjarige leerlingen meegedeeld.

* Omzendbrief SO 78 van 27 november 2001 betreffende het zorgvuldig bestuur in het secundair onderwijs.

5.2 Stemming

De Commissie heeft na beraadslaging en met eenparigheid van stemmen de volgende conclusies opgesteld inzake bevoegdheid en advies.

5.3 Bevoegdheid

De Commissie is van oordeel dat zij bevoegd is rekening houdende met de aangehaalde feiten en de geldende regelgeving.

5.4 Advies

Internationale verdragen, de grondwet en de regelgeving secundair onderwijs voorzien dat er in het door de Gemeenschap gefinancierde of gesubsidieerde secundair onderwijs geen direct of

indirect inschrijvingsgeld kan worden gevraagd. Er kan een bijdrage gevraagd worden aan de ouders, mits de regeling gevolgd wordt inzake overleg en informatie.

In zijn arrest 28/92 van 2 april 1992 heeft het Arbitragehof de tweedeling binnen het leerplichtonderwijs aanvaard: enerzijds kosteloze toegang voor het leerplichtonderwijs waarbij rechtstreekse of onrechtstreekse schoolgelden geen beperking mogen vormen en anderzijds het vragen van een bijdrage voor didactisch materiaal en voor bepaalde activiteiten, zonder dat deze de kosten van noodzakelijke en geleverde goederen of prestaties mag overschrijden.

De conclusie is dat er in het secundair onderwijs geen absolute kosteloosheid bestaat, wel kosteloze toegang. Voor onderwijsactiviteiten mogen aan ouders en meerderjarige leerlingen bepaalde kosten worden doorgerekend. Het is evident dat het om effectieve, aantoonbare en verantwoorde kosten van goederen en diensten moet gaan die in evenwichtige verhouding staan tot de eigenheid en de doelgroep van het secundair onderwijs.

De Commissie is van oordeel dat de school aan de ouders geen willekeurige bijdragen mag vragen. Het aanrekenen van kosten in de bijdrage dient reëel te zijn: enerzijds in overeenstemming met de door de school effectief gemaakte kosten en anderzijds voor goederen of diensten waarvan de betrokken leerling gebruik heeft gemaakt. Met reële kosten wordt in dit dossier het volgende bedoeld. Naar aanleiding van een diefstal kan geen bijdrage gevraagd worden aan alle leerlingen van een klasgroep. Leerlingen die een bepaalde reis niet meemaken hoeven hiervoor niet te betalen.

De Commissie wijst op het schoolreglement waar afspraken tussen school en ouders zijn opgenomen over aanwezigheden en afwezigheden van leerlingen. Het reglement voorziet een procedure bij een chronisch ziektebeeld. Het kan niet de bedoeling zijn dat scholen zonder meer verplaatsingskosten voorschieten voor leerlingen die uiteindelijk niet wensen mee te gaan. Dit kan enkel in duidelijk onvoorziene omstandigheden.

Op basis van het beperkte dossier over de concrete feiten is het in dit dossier niet volledig duidelijk of het schoolreglement door beide partijen is gevolgd en in welke mate het over een onvoorziene omstandigheid gaat. Mocht in een onderling overleg tussen ouders en school blijken dat het reglement inzake aanwezigheid en afwezigheid door beide partijen is gevolgd dan kan er geen bijdrage gevraagd worden voor een reis die niet wordt meegemaakt.

De Commissie komt het volgende advies:

De kosteloze toegang in het secundair onderwijs houdt in dat een schoolbestuur enkel een bijdrage kan vragen voor goederen en diensten die effectief zijn toebedeeld aan de leerlingen.

Brussel, 11 april 2005

Willy Van Belleghem
Secretaris

Ernest Duys
Voorzitter